

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Antikos kultūra ir menas: Roma	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Audronė Kučinskienė Kitas (-i): j. asist. Tomas Riklius	VU Filologijos fakultetas, ARKSI, Klasikinės filologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	6 semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133 val.	48 val.	85 val.

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos

Šiuo dalyku siekiama ugdyti:

- senovės romėnų kultūros kaip reiškinio ir kaip mokslo disciplinos supratimą; kultūros tyrėjo kompetenciją: gebėjimą atpažinti romėnų kultūros ir meno reiškinius, kritiškai vertinti antikinės tradicijos tęstinumą Vakarų Europos kultūroje ir mene; tarpkultūrinę kompetenciją ir gebėjimą dirbti daugiakultūrinėje aplinkoje;
- gebėjimą dirbti ir mokytis savarankiškai, taikant įgytas žinias praktikoje. Studijuojantieji turėtų išmokyti rinkti, analizuoti ir sisteminti informaciją iš skirtingų šaltinių, siekti atvirumo naujovėms ir laisvės nuo stereotipų; organizuoti savo darbą ir mokymąsi, pasirenkant tinkamas strategijas užduotims atlikti.
- analitinį ir kritinį mąstymą: gebėjimą analizuoti, išvelgti sąsajas ir vertinti informaciją (reiškinius, dalykus, žmonių poelgius ir kt.).
- nusiteikimą mokytis ir siekti kokybės: gebėjimas vertinti kokybę ir nusiteikimas nuolat tobulėti.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Išklausę šį dalyką, studijuojantieji:		
– įgis žinių apie senovės Romos kultūrą ir meną: gebės surasti ir pažymėti reikiamus objektus žemėlapyje, atpažinti nuotraukose/paveiksluose pavaizduotus architektūros ir meno objektus; gebės išvardyti ir paaiškinti svarbiausius romėnų kultūros ir meno reiškinius; supras romėnų kultūros ir meno savitumą;	Tradicinės ir įtraukiamosios paskaitos su probleminio dėstymo elementais, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija), vaizdo įrašų peržiūra, tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, pranešimų rengimas ir pristatymas)	Kontroliniai testai (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys ir klausimai), pranešimo/-ų skaitymas, darbo semestro metu vertinimas
– gebės analizuoti Romos kultūros ir meno reiškinius, išvelgti sudėtingas dalis ir ryšius tarp jų; lyginti romėnų, etruskų, graikų meno; atpažinti romėnų kultūros reiškinius vėlesnėje Europos tradicijoje, vertinti romėnų kultūros ir meno įtaką vėlesnių laikų Europos kultūrai;	Tradicinės ir įtraukiamosios paskaitos su probleminio dėstymo elementais, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija), vaizdo įrašų peržiūra, tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, pranešimų rengimas ir pristatymas)	Kontroliniai testai (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys ir klausimai), pranešimo/-ų skaitymas, darbo semestro metu vertinimas
– gebės taikyti žinias apie senovės Romos kultūrą ir meną bendraudami (ne)oficialiose situacijose, dalyvauti diskusijoje ir pagrįsti savo nuomonę; kritiškai vertinti informaciją apie antikinę Romos kultūrą;	Aktyvaus mokymo(-si) metodai (minčių lietus, grupės diskusija, darbas grupėmis/poromis), vaizdo įrašų peržiūra, tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas).	Kontroliniai testai (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys ir klausimai), pranešimo/-ų skaitymas, darbo semestro metu vertinimas
– bus pasirengę savarankiškai semtis žinių apie senovės Romos kultūrą: surasti, įvertinti ir susisteminti informaciją apie pasirinktą kultūros reiškinį / lankytiną vietą, parengti ir perskaityti pranešimą.	Tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, vaizdo įrašų peržiūra,	Pranešimo skaitymas

	pranešimų rengimas ir pristatymas).	
--	-------------------------------------	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadas: Romos kultūros fenomenas, glausta istorijos apžvalga, periodizacija, šaltiniai; romanizacijos samprata, miestas kaip romėniškos kultūros pagrindas, miestų planavimas; keliai, tiltai, tuneliai, akveduktai kaip romėniškosios civilizacijos ženklai.	2						2	1	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
2. Etruskų kultūros ir meno bruožai: svarbiausi etruskų miestai, kalba, įtaka Romos kultūrai. Etruskų meno palikimas: kapinynai, kapaviečių tapyba, urnos, metalo dirbiniai.	2		1				3	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu.
3. Romėnų statyba ir architektūra: esminės inovacijos statybinių medžiagų ir technologijų srityje, romėniškos šventyklos specifika, romėniškų statinių tipai (bazilika, termos, teatras, amfiteatras, cirkas); gyvenamieji namai: trys romėniško būsto tipai (<i>domus, insula, villa</i>);	2		2				4	4	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu.
4. Tarpinis atsiskaitymas.	1						1	8	Medžiagos kartojimas ir sisteminimas
5. Romos miestas: Miesto įkūrimas; pomerijus; septynios kalvos, svarbiausi jų statiniai; Forumas, Imperatorių forumai, Daržovių turgus, Galvijų turgus; Marso laukas, Tiberio sala ir tiltai; miesto sienos ir kiti objektai.	10						10	8	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
6. Romėnų laidojimo papročiai: romėnų laidojimo papročiai ir jų raida per šimtmečius; įprastos šeimos kapavietės, kolumbarijus, katakombos; garsiausios netradicinės Romos kapavietės (Augusto ir Hadrijano kapavietės, Cestijaus piramidė, kepėjo Eurisako, Cecilijos Metelos kapavietė).	1		1				2	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu.
7. Romėnų kultūra – termų kultūra: didžiosios Romos termos: architektūra, vieta, kas iš jų išlikę šiandien; termos – romėniško gyvenimo būdo ir civilizacijos neatsiejama dalis.			2				2	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu.
8. Tarpinis atsiskaitymas.	1						1	10	Medžiagos kartojimas ir sisteminimas
9. Pompėjai ir Herkulanėjas: Plinijus Jaunesnysis apie Vezuvijaus išsiveržimą; Skirtingi išsiveržimo padariniai ir jų įtaka Naujųjų laikų archeologijai; Pompėjai – privataus ir visuomeninio romėniško miesto gyvenimo vaizdas; Pompėjų <i>grafiti</i>			2				2	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos

									paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu.
10. Romėnų skulptūra: tarp graikiškų formų ir romėniško turinio; romėnų skulptūros originalumas, pasakojamasis istorinis reljefas; apvalioji skulptūra, portretas.	3						3	4	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
11. Politika ir ideologija romėnų architektūroje ir mene.	2						2	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
12. Romėnų sienų tapyba: Pompėjų tapybos stiliai, jų pavyzdžiai Pompėjų, Herkulanejo, Romos namuose; tapybos žanrai: portretas, peizažas, natiumortas; Mozaikų stiliai ir technikos.	3						3	4	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
13. Romėnų mozaikos: nuo graikiškos tradicijos iki krikščioniškų siužetų. Technikos, stiliai, tematika.	3						3	4	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
14. Religijos ir kulto dalykai: romėnų religijos specifika, dievai ir deivės, žynių kolegijos ir jų funkcijos, šventės ir ritualai, religijos vieta romėnų gyvenime.			2				2	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu.
15. Privatus gyvenimas: namų interjeras, baldai; drabužiai ir apavas kaip socialinio statuso ženklas, apavas; kūno priežiūra ir kosmetika; maitinimasis; šeima (vestuvės, skyrybos, laidotuvės).			2				2	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu.
16. Visuomeninis gyvenimas: patrono ir kliento santykiai, rytinis pasveikinimas; pareigybės Romoje ir kituose romėniškuose miestuose; cirko, teatro, amfiteatro reginiai; teismai ir teisėtvara.			2				2	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu.
17. Silpnųjų padėtis visuomenėje: moterys ir vaikai, vergai ir atleistiniai: nuo „gyvų įrankių“ iki įtakingų valstybės žmonių.			2				2	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas, darbas su žemėlapiais, vaizdinės medžiagos rinkimas ir peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, pasirengimas diskusijai, pranešimai seminarų metu.

18. Romos kultūros sklaida: romėnų meno ir gyvenimo reiškinių provincijose.	2						2	2	Literatūros skaitymas ir aptarimas, vaizdinės medžiagos peržiūra, interaktyvios užduotys internete, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
20. Egzaminas								22	Medžiagos paieška, kartojimas ir sisteminimas
Iš viso	32		16				48	85	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			
Tarpinis atsiskaitymas	15 %	semestro metu, išklausius atitinkamą skaičių paskaitų	10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 95–100 proc. užduočių. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 85–94 proc. užduočių. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 75–84 proc. užduočių. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atlikta 65–74 proc. užduočių. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atlikta 55–64 proc. užduočių. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atlikta 51–54 proc. užduočių. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.
Tarpinis atsiskaitymas	25 %	semestro metu, išklausius atitinkamą skaičių paskaitų	10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 95–100 proc. užduočių. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 85–94 proc. užduočių. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 75–84 proc. užduočių. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atlikta 65–74 proc. užduočių. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atlikta 55–64 proc. užduočių. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atlikta 51–54 proc. užduočių. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.
Pranešimas seminaro metu	20 %	semestro metu	Pranešimo trukmė – 10–15 min. Pranešimą gali daryti ir du studentai, tuomet jo trukmė – 25–30 min. Pranešimą sudaro žodinis pristatymas ir jį papildančios skaidrės, kuriose pateikiama pagrindinė informacija, iliustracijos, pristatymo akcentai. Pranešimą / prezentaciją sudaro studento pasirinktos temos ar tezės pristatymas, dėstymo dalis, trumpos išvados ir naudotų šaltinių sąrašas. Vertinamas 10 balų skalėje.
Egzaminas	40 %	sesijos metu	10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 95–100 proc. užduočių. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 85–94 proc. užduočių. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 75–84 proc. užduočių. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atlikta 65–74 proc. užduočių. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atlikta 55–64 proc. užduočių. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atlikta

			51–54 proc. užduočių. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.
--	--	--	--

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Dalia Dilytė	2012	<i>Senovės Romos kultūra</i>		Vilnius: Metodika
Audronė Kučinskienė	2016	<i>Romėnų vaizduojamasis menas</i>		VU leidykla https://www.flf.vu.lt/mokslas/mokymo-priemones-ir-vadoveliai#2016-metai
Robert E. Wheeler	1999	<i>Romos menas ir architektūra</i>		Vilnius: R. Paknio leidykla
Papildoma literatūra				
Petronijus, <i>Satyrikonas</i> (XXVI–LXXIX)	1987	<i>Antikiniai romanai ir pasakėčios</i>		Vilnius: Vaga
Plinijus Jaunesnysis, Laiškai Tacitui (VI. 16, 20)	2015	Gajus Plinijus Jaunesnysis, <i>Iš laiškų apie gyvenimą, valdžią ir mirtį</i>		Vilnius: Tyto alba
Mary Beard	2015	<i>Pompėjai. Romėniško miesto gyvenimas</i>		Vilnius: Tyto alba
Paul Zanker	2010	<i>Roman Art</i> , translated by Henry Heitmann-Gordon		Los Angeles: J. Paul Getty Museum
Andrew Wallace-Hadrill	2008	<i>Rome's cultural revolution</i>		Cambridge University Press
Brendel J. Otto	1995	<i>Etruscan Art</i>		New Haven – London: Yale University Press
Dalia Dilytė	1998	<i>Amžinoji Roma</i>		Vilnius: Lietus
Jérôme Carcopino,	1962	<i>Daily Life in Ancient Rome</i> , transl. by E. O. Lorimer		Peregrine Books
E. Lessing, A. Varone,	1996	<i>Pompeii</i>		Paris: Terrail
L. Goldscheider (ed.)	2004	<i>Roman Portraits</i>		London: Phaidon Press